

VODIČ

O NAMA

Omladinski centar „Vermont“ - osnovan 11. aprila, 1993. godine sa ciljem da obogati kulturni, obrazovni i ekonomski aspekt života mladih u našem gradu. Do sada smo imali preko 400 uspješno realizovanih projekta, preko 10000 direktnih korisnika i 200 zaposlenih do sada, a trenutno brojimo 14. Ciljevi i glavne aktivnosti u okviru kojih naš centar djeluje su: umrežavanje nevladinih organizacija i jačanje njihovih kapaciteta; zapošljavanje; jačanje uloge žene i marginalizovanih grupa; borba protiv korupcije; rad na poboljšanju uslova života socijalno ugroženih kategorija stanovništva.

GIZ – Preduzeće u vlasništvu Savezne Republike Njemačke, Njemačka organizacija za međusobnu saradnju (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH) podržava Vladu Njemačke u ostvarivanju ciljeva u oblasti međunarodne saradnje za održiv razvoj u više od 130 zemalja širom svijeta. Za većinu aktivnosti koje realizuje GIZ naručilac posla je njemačko Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ). GIZ implementira Regionalni projekat pod nazivom „Socijalna prava za ranjive grupe“ koji se realizuje u četiri oblasti intervencije: podrška inovativnim i adekvatnim pristupima u socijalnom radu,

naročito u oblasti socijalnog rada na terenu; unapređenje podizanja svijesti i informisanosti, obrazovne aktivnosti u oblasti socijalnih prava, socijalnih usluga i antidiskriminacije; razvijanje rješenja za dugoročno finansiranje lokalnih socijalnih usluga za osjetljive grupe; podrška regionalnoj razmjeni iskustava, umrežavanju i širenju dobrih iskustava.

Ova brošura je nastala uz podršku Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku.

PAŽLJIVO PROČITAJTE I SAČUVAJTE

Ovaj vodič će Vam pomoći da se snađete u svojoj državi na što
brži način.

Vi ste državljanin/državljanica Bosne i Hercegovine i nalazite se u
postupku readmisije. Readmisija je povratak lica kojima je prestao da
važi osnov za boravak u zemlji u kojoj su do tada
boravili.

To znači da više ne možete ostati u zemlji u kojoj ste do sada boravili,
a da se Bosna i Hercegovina, u sporazumu sa tom zemljom,
obavezala da će Vas i članove Vaše porodice primiti
na svoju teritoriju.

Postoje službe koje će Vam pružiti detaljne informacije o pravima i
mogućnostima za Vas i Vašu porodicu:

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine Sektor
za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu
politiku

Trg Bosne i Hercegovine broj 3, Sarajevo

Tel: +387 33 703 908 Faks: +387 33 703 995

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BOSNE I HERCEGOVINE SEKTOR ZA IZBJEGLICE, RASELJENE OSOBE, READMISIJU I STAMBENU POLITIKU

Državni službenici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, odnosno Sektora za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku, obavljaju sljedeće poslove u okviru nadležnosti ministarstva:

- prihvatanje povratnika;
- prevoz povratnika do Readmisionog centra u Mostaru;
- zbrinjavanje na period do 30 dana u Readmisionom centru u Mostaru;
- u slučaju potrebe, prevoz povratnika do adrese ranijeg i novoizabranog mjesta prebivališta/boravišta u Bosni i Hercegovini;
- informisanje povratnika o procesu readmisije, njihovim pravima i obavezama;
- pružanje savjeta;
- upućivanje na nadležne službe i nevladine organizacije koje mogu da pruže neophodnu pomoć u opštini ranijeg ili novoizabranog mjesta prebivališta/boravišta.

U Readmisionom centru u Mostaru omogućen Vam je kontakt sa rodbinom i prijateljima.

PRIHVAT POVRATNIKA PO SPORAZUMU O READMISIJI

Readmisioni centar u Mostaru (u daljem tekstu: centar) nalazi se u Salakovcu kod Mostara i u nadležnosti je Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.

U centru se smještaju povratnici i povratnice, državljani i državljanke Bosne i Hercegovine koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji, u skladu sa Uputstvom o načinu privremenog zbrinjavanja državljana Bosne i Hercegovine po osnovu sporazuma o readmisiji („Službeni glasnik BiH“, broj 39/13). U centar se smještaju lica/podrođice koje izjave da nemaju trenutno obezbijeđen smještaj na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Period zbrinjavanja u centru je obezbijeđen u trajanju do 30 dana.

Prilikom smještaja u centar bićete upoznati sa Pravilnikom o načinu rada, funkcionisanju i kućnom redu u centru, te ćete biti u obavezi da ga i potpišete.

U centru će Vam biti omogućeno:

- Ljekarski pregled prilikom prijema u centru;
- Smještaj, ishrana i hitno medicinsko zbrinjavanje u slučaju potrebe;
- Kontakt sa partnerskim nevladinim organizacijama;
- Informacije o pravima, obavezama i mogućnostima;
- Pomoć za započinjanje procesa pribavljanja dokumentacije;
- Obavještanje i posredovanje kod lokalnih readmisionih timova u vezi sa vašim potrebama u lokalnoj zajednici.

Boravak u centru traje 30 dana od dana ulaska na teritoriju Bosne i Hercegovine i nakon isteka roka od 30 dana, povratnik je dužan da napusti centar.

Po isteku roka predviđenog za zbrinjavanje dužni ste se uputiti u mjesto gdje se planirate privremeno ili trajno nastaniti.

Osobe koje ne žele prihvatiti ovu vrstu smještaja obavezne su potpisati izjavu da im nije potrebna pomoć za ovakvo zbrinjavanje.

PRVI KORACI

Vi posjedujete važeći pasoš ili putni list, koji je privremena isprava sa definisanim rokom važenja. Putni list je isprava koja služi samo u postupku povratka i važi za ulazak na teritoriju Bosne i Hercegovine. U nedostatku drugih dokumenata, do isteka roka važenja putnog lista, možete da ga koristite za:

- Ličnu identifikaciju;
- obraćanje centru za socijalni rad;
- započinjanja procesa upisa djece u osnovnu ili srednju školu;
- dobijanje hitne medicinske pomoći.

Pošto je putni list privremena isprava, potrebno je da prilikom smještaja u centar ili dolaska u mjesto prebivališta/boravišta započnete proces pribavljanja lične karte. To je osnovni uslov za dalje ostvarivanje Vaših prava.

KRENITE U RANIJE MJESTO PREBIVALIŠTA ILI U OPŠTINU U KOJOJ SE NAMJERAVATE NASTANITI

Cilj je što prije doći u ranije mjesto prebivališta ili u opštinu u kojoj se namjeravate nastaniti te se prijaviti nadležnim organima radi ostvarivanja pripadajućih prava.

Mjesto prebivališta je mjesto u kojem se namjeravate trajno nastaniti u Bosni i Hercegovini.

Mjesto boravišta je mjesto u kojem namjeravate da boravite privremeno.

Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja, vrši se u Federaciji Bosne i Hercegovine kod policijske uprave pri kantonalnom ministarstvu unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj kod stanice javne bezbjednosti pri Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske, a u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine obratite se Odjeljenju za javni registar - Pododjeljenju za lična dokumenta.

Za prijavu prebivališta/boravišta i promjenu adrese stanovanja potrebno je dostaviti:

- zahtjev za prijavu-odjavu prebivališta/boravišta i promjene adrese stana;
- ličnu kartu ili drugi dokaz identiteta (za maloljetno lice rodni list ili drugi dokaz o identitetu).

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine, u postupku prijavljivanja prebivališta i adrese stanovanja dužni ste priložiti dokaz da imate valjan osnov (dokaz o vlasništvu ili suvlasništvu stana ili posjedu stana za prebivalište na adresi na kojoj se prijavljujete, ugovor o zakupu ili ovjeren ugovor o podstanarskom odnosu, dokaz o bračnom ili vanbračnom odnosu ili usvojenju i dr.) za prebivalište na adresi na kojoj se prijavljujete.

Državljanima Bosne i Hercegovine koji su u stanju socijalne potrebe, a nisu kod nadležnih organa socijalne zaštite evidentirani kao korisnici pomoći, mogu od nadležnog organa socijalne zaštite da zahtijevaju pomoć u pribavljanju valjanog osnova za prijavu prebivališta. Prijavljivanje i odjavljivanje maloljetnog lica vrši roditelj, staratelj, odnosno organ starateljstva. Za prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta, kao i promjene adrese, ne plaća se taksa/pristojba.

NAKNADNI UPIS U MATIČNE KNJIGE ROĐENIH

Naknadni upis u matičnu knjigu rođenih - vrši se na osnovu izdatih rješenja o naknadnom upisu u matične knjige od strane nadležnih kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova u Federaciji Bosne i Hercegovine kod tijela uprave opštine, u Republici Srpskoj u jedinicama lokalne samouprave koje su u nadležnosti Ministarstva za upravu i lokalnu samoupravu Republike Srpske, a u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine obratite se Odjeljenju za javni registar-Matični ured.

Naknadni upis u matičnu knjigu rođenih mogu da urade i nevladine organizacije u svojstvu opunomoćenika.

DRŽAVLJANSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Državljanstvo Bosne i Hercegovine se stiče:

- porijeklom;
- rođenjem nateritoriji Bosne iHercegovine;
- usvajanjem;
- putem naturalizacije;
- putem međunarodnog sporazuma.

Državljanstvo Bosne i Hercegovine i državljanstvo entiteta dokazuje se uvjerenjem o državljanstvu Bosne i Hercegovine i uvjerenjem o državljanstvu entiteta ili pasošem Bosne i Hercegovine.

Uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine i državljanstvu entiteta izdaje tijelo koje vodi matičnu knjigu rođenih.

Državljanstvo se upisuje u matičnu knjigu rođenih bez posebne odluke kada se utvrdi da lice ispunjava uslove za sticanje državljanstva, i to: porijeklom, rođenjem na teritoriji Bosne i Hercegovine i usvajanjem.

LIČNA KARTA DRŽAVLJANA BOSNE I HERCEGOVINE

Državljanima stariji od 18 godina sa prebivalištem/boravištem u Bosni i Hercegovini dužni su da posjeduju ličnu kartu izdatu u mjestu prebivališta.

Lična karta se može izdati i državljaninu starijem od 15 a mlađem od 18 godina koji ima prebivalište u Bosni i Hercegovini na lični zahtjev ili na zahtjev njegovog roditelja ili drugog ovlaštenog zakonskog zastupnika.

Izdavanje, poništavanje i zamjena lične karte vrši se u Federaciji Bosne i Hercegovine kod policijske uprave pri kantonalnom ministarstvu unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj kod stanice javne bezbjednosti pri Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske, u

Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, Vlada Brčko distrikta, Odjeljenje za javni registar-Pododjeljenje za lična dokumenta.

Ličnu kartu izdaje nadležni organ prema prebivalištu državljanina.

Za izdavanje lične karte prvi put državljaninu Bosne i Hercegovine, potrebni su:

- zahtjev za izdavanje, odnosno zamjenu lične karte;
- dokaz o identitetu(izvod iz Matične knjige rođenih);
- dokaz o državljanstvu Bosne i Hercegovine;
- dokaz o uplati takse za izdavanje lične karte.

OBRATITE SE CENTRU ZA SOCIJALNI RAD

Prava iz socijalne zaštite su:

- novčana pomoć (stalna);
- novčana naknada (dodatak) za pomoć i njegu od strane drugog lica;
- jednokratna novčana pomoć;
- pomoć za osposobljavanje za samostalan život i rad (djece i omladine);
- smještaj u drugu porodicu;
- smještaj u ustanove socijalne zaštite;
- usluge socijalnog i drugog stručnog rada;

- kućna njega i pomoć u kući;
- dječji dodatak;
- određeni oblici zdravstvene zaštite.

OSTVARITE ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

Da bi se koristilo pravo na zdravstvenu zaštitu u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja, potrebno je steći status osiguranika.

Status osiguranika stiču:

- lica u radnom odnosu;
- zemljoradnici; i
- korisnici penzija.

Zdravstveno osigurana lica mogu da budu i lica koja sama plaćaju obavezno zdravstveno osiguranje.

Nezaposleno lice koje je prijavljeno zavodu za zapošljavanje ima pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, ito:

- **U Federaciji Bosne i Hercegovine** prijavom u zavod za zapošljavanje u roku od 30 dana, po povratku iz inostranstva i ako ste prije odlaska u inostranstvo bili zdravstveno osigurani, ako to pravo ne ostvarujete po nekom drugom osnovu.

Nezaposleno lice koje ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu mora da se prijavi u zavod jedanput u 60 dana.

- **U Republici Srpskoj** prijavom u zavod za zapošljavanje pri povratku u Bosnu i Hercegovinu, bez određenog roka prijave, ako to pravo ne ostvarujete po nekom drugom osnovu. Nezaposleno lice koje ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu mora da se prijavi u zavod jedanput u 60 dana.
- **U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine** prijavom u zavod za zapošljavanje pri povratku u Bosnu i Hercegovinu bez određenog roka prijave, ako to pravo ne ostvarujete po nekom drugom osnovu. Nezaposleno lice koje ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu mora da se prijavi u zavod jedanput u 60 dana.

PRIJAVITE SE NA TRŽIŠTE RADA

Prijavom zavodu za zapošljavanje, a u skladu sa zakonima i propisima, ostvarujete pravo na:

- obavještanje omogućnostima i uslovima za zaposlenje;
- javno obavještanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja;
- posredovanje u zapošljavanju u zemlji i inostranstvu;
- savjetovanje o izboru zanimanja, profesionalnu orijentaciju i prekvalifikaciju;

- stručno osposobljavanje, obuku i pripremu za zaposlenje;
- pravo na zdravstveno osiguranje;
- novčanu naknadu u slučaju nezaposlenosti.

Potrebna dokumentacija za prijavu uz avod za zapošljavanje:

- identifikacioni dokument;
- prijava mjesta prebivališta/boravišta;
- radna knjižica;
- dokaz o stepenu stručnog obrazovanja, odnosno stručne osposobljenosti;
- potpisana izjava kojom se potvrđuje da je lice nezaposleno, u skladu sa zakonima i propisima.

Za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica nadležni su zavodi za zapošljavanje.

Nezaposlena lica ostvaruju prava za vrijeme nezaposlenosti u zavodu za zapošljavanje prema mjestu prebivališta.

OBEZBJEĐENJE OBRAZOVANJA

U Bosni i Hercegovini je obrazovanje u nadležnosti entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Obezbjedeđeno je predškolsko, osnovno, srednje i visoko te obrazovanje odraslih.

UPIŠITE DJECU U ŠKOLU!

Roditelj ili staratelj djeteta koje je uzrasta za obavezno školovanje dužni su obezbijediti da dijete bude upisano u školu, da redovno pohađa školu kao i da saraduje sa školom, jer u suprotnom direktor pokreće postupak protiv jednog roditelja ili staratelja djeteta.

PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE/ PRIPREMNI PROGRAM

U Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, u godini pred polazak u osnovnu školu, odgoj i obrazovanje u predškolskim ustanovama obavezno je za svu djecu predškolskog uzrasta. Uslovi i načini finansiranja obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja se utvrđuju kriterijumima koje donosi vlada.

U Republici Srpskoj predškolski odgoj i obrazovanje može se organizovati za svako dijete u godini pred polazak u školu u trajanju od najmanje tri mjeseca. Upis se vrši u februaru na osnovu ljekarskog uvjerenja i izvoda iz matične knjige rođenih, nakon čega predškolska ustanova ili druga ustanova koja realizuje program sklapa ugovor sa roditeljima/starateljima o međusobnim pravima i obavezama.

Za prijavu je potrebno:

- ljekarsko uvjerenje o zdravstvenom stanju djeteta;
- izvod iz matične knjige rođenih;
- uvjerenje o prijavi prebivališta/boravka za dijete.

OBAVEZE I POSTUPAK UPISA DJECE U OSNOVNE ŠKOLE

Obavezno je pohađanje redovne osnovne škole u trajanju od devet godina.

Za djecu od šest do petnaest godina starosti školovanje je besplatno.

Osoba starija od 15 godina koja ne pohađa redovnu školu (odrasli) može sticati obrazovanje u skladu sa Zakonom o osnovnom obrazovanju i u skladu sa nastavnim planom i programom za odrasle koji određuje Agencija za nastavne planove i programe u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine. U Republici Srpskoj je obrazovanje odraslih regulisano posebnim Zakonom o obrazovanju odraslih, a osnovan je i Zavod za obrazovanje odraslih.

Dijete koje je mlađe od petnaest godina, a za svojom generacijom zaostaje tri i više godina, može biti izuzeto od obaveze redovnog pohađanja osnovne škole i uz obavezno pohađanje instruktivne

nastave besplatnim vanrednim obrazovanjem završiti odgovarajuće razrede.

Nastava u školi izvodi se na jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, i to: bosanski, hrvatski i srpski. Koriste se oba pisma u Bosni i Hercegovini, latinica i ćirilica.

Državljaninu Bosne i Hercegovine koji je dio osnovnog obrazovanja stekao u inostranstvu omogućiće se nastavak osnovnog obrazovanja na osnovu uvjerenja o obrazovanju stečenom u inostranstvu, a odobrenje daje nadležno

ministarstvo na osnovu dokumentacije o obrazovanju stečenom u inostranstvu. Po potrebi, može se tražiti ocjena ekvivalenta obrazovanja započetog u inostranstvu.

U odjeljenje redovne osnovne škole može se uključiti i dijete s posebnim potrebama, s kojim se realizuje individualni prilagođeni plan i program, kao i u specijalnoj školi ili ustanovi. Mogućnost prelaska učenika iz specijalne u redovnu školu zavisi od pedagoškog, defektološkog i socijalnog statusa učenika.

Neophodna dokumentacija za upis djeteta u osnovnu školu:

- izvod iz matične knjige rođenih;
- uvjerenje o prebivalištu/boravištu;
- ljekarsko uvjerenje o zdravstvenom stanju djeteta - pribavlja se u domu zdravlja, prema mjestu stanovanja;

- potvrda da je dijete pohađalo pripremni predškolski program, za Federaciju Bosne i Hercegovine i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine.

Ukoliko roditelj/staratelj ne posjeduje kompletnu dokumentaciju, djeca se uslovno upisuju u školu do nostrifikacije i ekvivalencije inostrane školskeisprave.

Ako nemate novčanih sredstava, obratite se za savjet školi ili centru za socijalni rad.

OBAVEZE I POSTUPAK UPISA DJECE U SREDNJE ŠKOLE

Srednje obrazovanje je u Bosni i Hercegovini svima dostupno u zavisnosti od postignutoguspjeha u osnovnoj školi, ličnih interesa i sposobnosti.

Vrste srednjih škola su:

- Opšte škole (gimnazija, umjetnička škola i vjerska škola)
- Stručne škole (tehničke, ekonomske, medicinske i druge stručne škole): stručne škole, što se tiče trajanja, mogu da budu trogodišnje, čime se završava program za sticanje srednje stručne spreme bez pristupa

visokom obrazovanju i u trajanju od četiri godine čijim okončanjem učenik stiže srednju školsku spremu i mogućnost nastavka školovanja.

- Srednjoškolsko obrazovanje odraslih (Jedino u Republici Srpskoj je obrazovanje odraslih regulisano posebnim Zakonom o obrazovanju odraslih i osnovan je Zavod za obrazovanje odraslih)
- Obrazovanje učenika sa posebnim potrebama.

Osobe koje su završile osnovnu školu u inostranstvu mogu da se upišu u srednju školu ukoliko im je izvršena nostrifikacija, odnosno ekvivalencija javnih isprava ozavršenoj osnovnoj školi.

Učenici koji su srednju školu završili u inostranstvu, podnose dokaz o završenoj srednjoj školi, svjedočanstvo ili diplomu na ocjenu nadležnom entitetskom ministarstvu za obrazovanje, koje uzima u obzir kriterijumske procedure za priznavanje stranih kvalifikacija. Dakle, postupkom nostrifikacije (priznavanje ravnopravnosti inostrane diplome sa diplomom stečenom u Bosni i Hercegovini), odnosno ekvivalencije (priznavanje isprave o započetom obrazovanju u inostranstvu sa ispravom o obrazovanju u Bosni i Hercegovini) utvrđuje se da li imaju završeno adekvatno obrazovanje za nastavak školovanja u određenoj obrazovnoj ustanovi u Bosni i Hercegovini.

Uz zahtjev za nostrifikaciju, odnosno ekvivalenciju strane školske isprave, prilažu se sljedeći dokumenti entitetskom ministarstvu za obrazovanje:

- zahtjev za nostrifikaciju/ekvivalenciju;
- rodni list;
- nastavni plan i program obrazovanja u inostranoj obrazovanoj ustanovi;
- originalna svjedočanstva za sve pojedine razrede završene u inostranstvu;
- 2 primjerka prevoda svjedočanstva posljednjeg završenog razreda u inostranstvu i prevedena od strane ovlaštenog sudskog tumača;
- đaćka knjižica ili potvrda o pohađanju dopunske nastave na jednom od jezika konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini;
- dokaz o uplati administrativne naknade koja se uplaćuje na račun nadležnog entitetskog ministarstva.

OBAVEZE I POSTUPAK UPISA NA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Pristup visokom obrazovanju imaju svi oni koji su završili četvorogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini, kao i oni koji su istu završili u inostranstvu, a izvršena im je nostrifikacija, odnosno ekvivalencija javnih isprava o završenoj srednjoj školi.

Za upis na fakultet postoje tri kriterijuma:

- Opšti kriterijum (postignuti uspjeh u srednjoj školi);
- Pojedinačni kriterijum (prosjeak ocjena iz jednog do tri predmeta koji su od značaja za odgovarajući studij); i
- Prijemni ispit (polaže se iz jednog do tri predmeta relevantna za odgovarajući studij).

U Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, uz zahtjev za nostrifikaciju odnosno ekvivalenciju inostrane školske diplome, prilažu se sljedeći dokumenti:

- original ili ovjerena kopija diplome;
- tri primjerka ovjerene kopije diplome, odnosno prevoda diplome na bosanski/hrvatski/srpski;
- ovjeren prevod nastavnog plana; -potvrda o prebivalištu/boravištu; -izvod iz matične knjige rođenih;

- drugi dokumenti koji sadrže trajanje obrazovanja, te pravima koja daje diploma;
- dokaz o izvršenoj uplati administrativne takse, koja se uplaćuje na račun senata univerziteta, odnosno fakulteta.

U Republici Srpskoj uz zahtjev za nostrifikaciju, odnosno ekvivalenciju inostrane školske isprave, prilažu se sljedeći dokumenti Sekretarijatu za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske:

- ovjerena kopija strane visokoškolske diplome;
- ovjerena kopija dodatka diplome;
- originalno uvjerenje/potvrda o položenim ispitima;
- original ili ovjerena kopija sažetka studijskog programa ili nastavnog plana studija;
- primjerak završnog rada na CD-u ili uvezan primjerak;
- potvrda o prebivalištu/boravištu;
- uvjerenje iz matične knjige vjenčanih (za osobe koje su promijenile prezime);
- dokaz o uplati naknade za troškove priznavanja;
- prevod dokumenata.

LOKALNI READMISIONI TIMOVI

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine je u saradnji sa entitetskim ministarstvima i jedinicama lokalne uprave i samouprave iniciralo formiranje lokalnih readmisionih timova u 10 opštinu Bosni i Hercegovini i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.

Njihov zadatak je pružanje asistencije pri lokalnoj integraciji državljana Bosne i Hercegovine koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji. U sastav lokalnih readmisionih timova su uključeni predstavnici opštinske administracije, centara za socijalni rad, lokalnih zdravstvenih i obrazovnih institucija, MUP-a i drugi po potrebi. Pored Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sljedeće opštine imaju formirane lokalne readmisionetimove:

U Federaciji Bosne i Hercegovine: Tuzla, Bihać, Bosanski Petrovac, Goražde i Stari Grad Sarajevo.

U Republici Srpskoj: Foča, Kotor Varoš, Kostajnica, Bileća i Novi Grad.

Povratnici koji nemaju mogućnost samostalnog nastanjenja u Bosni i Hercegovini i lokalne integracije mogu da podnesu zahtjev za lokalnu integraciju u jednoj od opština u kojima su oformljeni lokalni

readmisioni timovi i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, gdje će im po zahtjevu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i uz saglasnost nadležnih entitetskih ministarstava biti omogućeno lokalno integrisanje.

ADRESAR INSTITUCIJA I ORGANIZACIJA

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BOSNE I HERCEGOVINE Sektor za izbjeglice, raseljene osobe, readmisiju i stambenu politiku

Trg Bosne i Hercegovine broj 3, 71000 Sarajevo Tel: +381 33 703 908

Faks: +387 33 703 995

09:30-16:30 sati

MINISTARSTVO BEZBJEDNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

Trg Bosne i Hercegovine br. 3, 71 000 Sarajevo Tel: +387 33 213 623

MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BOSNE I HERCEGOVINE

Trg Bosne i Hercegovine br. 3, 71000 Sarajevo Tel: +387 33 221 073

Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (IDDEEA)

Trg Bosne i Hercegovine br. 1,71000 Sarajevo Tel: +387 33 713 270

**VLADA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE Odjeljenje za
raseljena lica, izbjeglice i stambena pitanja Tel: +387 49 218 696**

**VLADA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE Odjeljenje za
javni registar**

Bulevar mira br.1, 76000 Brčko Tel: +387 49/240-620; +387
49/240-809

**VLADA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE Odjeljenje za
zdravstvo i ostale usluge**

Bulevar mira br. 1, 76000 Brčko Tel: +387 49/240-600; +387
49/240-821

**VLADA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE Odjeljenje za
obrazovanje**

Bulevar mira br. 1, 76 000 Brčko Tel: +387 49 214 503

ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Marka Marulića br. 1, 76100 Brčko Tel: +387 49 217-411; +387 49 217-412

POLICIJA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Trg Mladih br. 10, 76100 Brčko Tel: +387 49 233 200

FEDERALNO MINISTARSTVO RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA

Tel: +387 33 226 553

FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH/UNUTARNJIH POSLOVA

Mehmeda Spahe br. 7, 71000 Sarajevo Tel: ++387 33 280 020

FEDERALNO MINISTARSTVO ZA RAD I SOCIJALNU POLITIKU

Sarajevo

Tel: +387 33 661 772

FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE

Stjepana Radića br. 33, 88 000 Mostar Tel: +387 36 355 700

FEDERALNI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

Sarajevo

Tel: +387 33 562 900

**MINISTARSTVO ZA IZBJEGLICE I RASELJENA LICA REPUBLIKE
SRPSKE** Tel: +387 51 338 642

**MINISTARSTVO UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE REPUBLIKE
SRPSKE**

Trg Republike Srpske br. 1, 78000 Banja Luka Tel: +387 51 339 545